تعدد نهادهای تصمیم گیر در حوزه خدمات دارویی

به گزارش روابط عمومی انجمن داروسازان تهران، دکتر خویی در نشست خبری که به مناسبت روز داروساز برگزار شد، گفت: حذف تعرفه خدمات دارویی از اقداماتی بود که منجر به دلسردی و دلزدگی بسیار شدیدی را به ویژه در داروسازان جوان‌تر ایجاد کرده است. متاسفانه ما با یک تعدد مراکز تصمیم گیری در حوزه داروسازی و خدمات دارویی در کشور مواجهیم. مخصوصا مداخلات نهادهایی که عمدتا نقش نظارتی دارند، اما وارد مرحله سیاست‌گذاری شده‌اند و به نوعی وارد عرصه‌هایی شدند که جزو اختیارات وزارت بهداشت است. سیاست‌های اخیر که مهمترین آن حذف تعرفه خدمات فنی داروساز است از یک طرف و تغییر سیاست‌های توزیع داروخانه‌ها از طرف دیگر دو اتفاق مهم است که خوب نیست.

نگرانی داروسازان از حذف فواصل و ضوابط تاسیس داروخانه

وی افزود: حذف فواصل و ضوابط تاسیس داروخانه‌ها منجر به تراکم داروخانه‌ها در مناطق بیشتر برخوردار و محرومیت مناطق کمتر برخوردار یا مناطق ضعیف‌تر اقتصادی از خدمات دارویی می‌شود. این اتفاقاتی است که جامعه داروسازی را به شدت نگران کرده است.

دکتر خویی ادامه داد: علاوه بر اینکه بحث اقتصاد داروخانه‌ها هم مطرح است. با توجه به اینکه دارو تنها کالایی است که در سالیان گذشته قیمتش ثابت مانده و به طور مصنوعی پایین نگه داشته است. وقتی قیمت دارو پایین می‌ماند، به این معنا است که به نوعی بخشی از هزینه پایین نگه داشته شدن قیمت دارو از جیب داروساز پرداخت می‌شود و به همین نسبت اقتصاد داروخانه هم پایین نگه داشته می‌شود.

وضعیت توزیع کالاهای مرتبط با کرونا

رییس انجمن داروسازان تهران با اشاره به اظهار نگرانی جامعه داروسازی از نحوه و وضعیت توزیع کالاهای سلامت محور مرتبط با کرونا، گفت: از روز اول شیوع کرونا با نوسانات سیاست‌گذاری و تعدد مراکز سیاست‌گذاری در زمینه توزیع ماسک، دستکش، مواد ضدعفونی کننده و... روبرو بودیم و هنوز هم هستیم. متاسفانه عملکرد صدا و سیما در زمنیه تبیین نقش داروساز در نظام سلامت و مدیریت کرونا در ماه‌های گذشته بسیار دلسردکننده بوده است. به کرات شاهد گزارش‌هایی از صدا و سیما بودیم که داروخانه‌ها به گران‌فروشی و احتکار متهم شدند و همه این موارد در شرایطی بود که در تمام ماه‌های گذشته حتی یک عدد ماسک هم با قیمت مصوب اعلام شده دولتی به

داروخانه‌ها ارائه نشده بود.

دکتر خویی ادامه داد: از یک طرف نهادی اعلام می‌کرد که هر ماسکی را با هر قیمتی اگر با فاکتور داشته باشید، قابل قبول است و یک نهاد دیگر می‌گفت قابل قبول نیست. یعنی سازمان تعزیرات، سازمان حمایت از مصرف کننده، وزارت صمت و .... در این جریان مداخله کردند و تصمیم سازی را از اختیار مرکز اصلی که سازمان غذا و دارو است، می‌گرفت.

وی تاکید کرد: یکبار رسما اعلام شد که قرار است که داروخانه‌ها ماسک عرضه نکنند و این بدترین تصمیمی بود که گرفته شد. زیرا محل طبیعی، ایمن و موثر کالاهای سلامت محور داروخانه است. زیرا یک داروساز در آنجا حضور دارد و بر روی کیفیت کالا نظارت دارد. جامعه داروسازی این گلایه را دارد که در شرایطی که در هر مغازه و ایستگاه مترو و... ماسک و ضدعفونی‌کننده با هر قیمتی و بدون کیفیت عرضه می‌شود، اما تمام نظارت‌ها بر روی داروخانه متمرکز شده است. در حالی که ما مدعی هستیم که چرا سازمان تعزیرات و .... اجازه دادند که ماسکی بیرون از داروخانه عرضه شود، فضاهای بیرون داروخانه باید کنترل می‌شد.

انتقاد از عرضه کالاهای سلامت محور در خارج از داروخانه

دکتر خویی گفت: ما نسبت به عرضه کالاهای سلامت‌محور در خارج از داروخانه هم به شدت انتقاد داریم و هم به شدت اظهار نگرانی می‌کنیم. زیرا اگر ماسک‌ها در شرایط استانداردی تهیه نشده باشند، خودشان می توانند عامل شیوع کرونا باشند.

خبری از ماسک دولتی در داروخانه ها نیست

وی تاکید کرد: بارها اعلام شد که میان نهادهای سیاست‌گذار توافق شده که روزی دو میلیون ماسک در داروخانه‌ها عرضه کنند، اما هنوز این اتفاق نیفتاده است. با وجود اینکه در دو هفته اخیر جلسات متعددی گذاشته و اعلام شد که از شش میلیون ماسکی که روزانه تولید می‌شود، دو میلیون ماسک با قیمت مصوب در اختیار داروخانه قرار گیرد، اما هنوز این اتفاق نیفتاده است. این درحالیست که از صدا و سیما اعلام کردند که مردم بروند و ملزومات بهداشتی خود را از داروخانه‌ها دریافت کنند، این اقدام همکاران ما را در معرض تعرض، تعدی و فحاشی مراجعین قرار داد. ما مقصر این تعرض‌ها را نهادهایی می‌دانیم که اطلاعات غلط به مردم می‌دهند.

4 شهید مدافع سلامت در حوزه داروسازی تهران

دکتر خویی با بیان اینکه اکثر اصناف در ماه‌های اسفند و فروردین و حتی اردیبهشت فعالیت‌شان را متوقف کردند، گفت: حتی بسیاری از مطب‌های پزشکی، آزمایشگاهی و... تعطیل شد، اما داروخانه‌ها حتی 24 ساعت هم تعطیل نشد و خدمات دارویی را به مردم عرضه می‌کردند. حتی در نوروز که داروخانه‌های غیرشبانه روزی می توانند تعطیل باشند، تقریبا همه این داروخانه‌ها باز بودند و خدمات‌شان را به مردم ارائه می‌کردند. متاسفانه این موضوع در جایی دیده نشد. استمرار خدمت رسانی در داروخانه‌ها منجر شد که برخی همکاران‌مان جان‌شان را از دست بدهند. در استان تهران چهار نفر در حوزه داروسازی به دلیل ادامه فعالیت‌شان در داروخانه‌ها و ابتلا به کرونا از دست دادیم.

دکتر خویی درباره اعتراض به حذف حق فنی داروسازان، گفت: ما جلسات متعددی با دیوان عدالت اداری داشتیم و جلسات متعددی هم در سازمان غذا و دارو داشتیم. از زمانی که ترکیب جدید مجلس تشکیل شد، دو جلسه با نمایندگان داروساز مجلس در این زمینه برگزار کردیم. وزارتخانه هم از اعتراض داروسازان به خوبی حمایت کرد، اما متاسفانه دیوان عدالت اداری انعطافی در این زمینه نشان نمی‌دهد و برای ما هنوز مبنای مخالفتش با تعرفه قابل درک نیست.

وی درباره وضعیت نسخه پیچی الکترونیک در داروخانه‌ها، گفت: ما به عنوان انجمن داروسازان تهران معتقدیم که این امکان باید به صورت مرحله به مرحله انجام شود. ضمن اینکه امیدواریم این طرح موفق شود، اما هنوز درباره موفقیتش نگرانیم. پیشنهاد ما این بود که ابتدا این کار در حوزه داروهای خاص آغاز شود و سپس به سراغ سایر داروها رویم. البته کمی روش سازمان های بیمه گر و به طور مشخص بیمه سلامت در زمینه اجرای این کار حرفه‌ای نبود و بیشتر بر تهدید و گروکشی مبتنی است. در عین حال جامعه داروسازی همکاری کرد و انعطاف خوبی نشان داد. الکترونیک شدن نسخ هم برای داروسازان زمانبر است هم هزینه‌های بیشتری دارد، اما متاسفانه هنوز این هزینه‌ها دیده نشده است.

دکتر خویی در پاسخ به سوالی درباره علت متفاوت بودن قیمت ماسک در داروخانه‌ها، گفت: داروخانه اجازه هیچ دخل و تصرفی در قیمت ندارد. هر کالایی یک قیمت سه گانه دارد، قیمت فروش به پخش، قیمت فروش به داروخانه و قیمت فروش به مصرف‌کننده و داروخانه اجازه تعیین قیمت ندارد؛ بلکه بر اساس قیمت مصرف کننده و فاکتوری که دارد، کالا را به فروش می‌رساند.

دکتر جنیدی – عضو هیات مدیره انجمن داروسازان تهران، گفت: معتقدم خط اول مبارزه با کرونا داروخانه‌ها بودند. بیماران به دلیل نگرانی از ابتلا در درمانگاه‌ها یا اورژانس‌ها، معمولا داروخانه را مقداری امن‌تر می‌دانند و در ابتدا به داروخانه مراجعه می‌کنند. حال بسیاری از این افراد می‌توانند ناقلین کرونا باشند.

وی افزود: سرویس دهی به بیماران سرپایی که در داروخانه‌ها انجام می‌شد، خدمتی بود که مورد توجه قرار نگرفت. یکی از مواردی که باید به عنوان دغدغه نظام دارویی کشور، به آن توجه کرد، عدم ثبات در قوانین و ضوابط امور داروخانه‌هاست که طی 20 ساله گذشته به صورت سلیقه ای اتفاق افتاده و عملا برای بخش خصوصی موسس داروخانه امکان ایجاد چشم انداز را سلب کرده است. به تبع آن بزرگ کردن بخش دولتی هم وجود داشته و شرایط به نحوی است که در حال حاضر نگرانیم که درصد داروخانه‌هایی که از نظر اقتصادی از سر به سر می‌افتند و امکان متضرر شدن‌شان وجود دارد، افزایش یابد.

دکتر جنیدی ادامه داد: در عین حال باید توجه کرد که متولی امر درمان، بهداشت و دارو در کشور وزارت بهداشت است. منتها به نظر می‌رسد در امر داروخانه‌ها سایر وزارتخانه ها هم ورود می‌کنند و نظراتی را می‌دهند. خدمات دارویی در ایران در طی 42 سال گذشته تغییرات رو به جلویی داشته است. ارائه خدمات یکسان در داروخانه‌های کل کشور با پرداخت از جیب و بیمه یکسان، موضوعی است که در بسیاری از عرصه‌های سلامت رخ نمی دهد و این نشان می‌دهد که وزارت بهداشت و داروسازان در این حوزه موثر بودند.

3 علت کاهش گردش مالی در داروخانه ها

وی افزود: یکی از دغدغه‌های داروسازان در داروخانه‌ها این است که با افزایش هزینه‌های داروخانه‌ها به دلیل تورم و کرونا، گردش مالی

آن‌ها کاهش یافته است که سه دلیل عمده می‌توان برایش برشمرد؛ یکی اینکه قیمت دارو به نسبت تورم افزایش پیدا نکرد، مراجعین به داروخانه‌ها کاهش یافت و تعطیلی مطب‌ها نیز کاهش ورورد بیمار به داروخانه‌ها را تشدید کرد که این سه دلیل منجر به کاهش گردش مالی در داروخانه‌ها شده است.

دکتر جنیدی گفت: یکی از مواردی که در سال 1399 باید مورد توجه قرار گیرد، کاهش ضریب مالیاتی داروخانه‌ها است. در عین حال امیدوارم با تخصیص به موقع ارز برای تامین دارو و ترخیص به موقع از گمرک و عدم کمبود دارویی و نگرانی در بین مردم بتوانیم شش ماهه دوم سال را به بهترین نحو بگذرانیم.

دکتر آرش محبوبی- عضو هیات مدیره انجمن داروسازان تهران نیز در این نشست گفت: هر سال در روز پنجم شهریور از زحمات داروسازان تشکر می‌کنیم، اما امسال باید توجه به شرایط ویژه‌ای که وجود دارد و اتفاقاتی که رخ داده، فکر می‌کنم علاوه بر اینکه باید به زحمتکشان عرصه دارو و درمان خسته نباشید بگوییم، باید به نکاتی هم توجه کنیم.

وی افزود: در حوزه دارو و داروسازی با چند نگاه متفاوت مواجهیم که بعضا غالب شدن نگاه کالا محور به بحث دارو آسیب‌رسان می‌شود. در اوایل بحران کرونا به عنوان یک بحران سلامت، با نگاه کالا محور به ماسک، دستکش و... باعث شد که این اقلام از دسترس خارج شد. نتیجه ممنوعیت عرضه این اقلام در داروخانه‌ها بحرانی بود که در جامعه ایجاد شد. بعد از برداشتن محدودیت‌ها مشکل در حوزه ضد عفونی‌کننده ها حل شد و این مواد در دسترس هستند. این نبود مگر با همت داروسازان کشور. ما هنوز در حوزه ماسک مشکل داریم؛ چراکه هم تولید آن کم است و هم توزیع آن از حیطه وزارت بهداشت خارج شده است.

صنعت ملی داروسازی

دکتر محبوبی ادامه داد: در ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی ما در صنعت دارو کاملا به خارج از کشور وابسته بودیم، اما اکنون به معنی واقعی کلمه صنعت ملی داروسازی داریم و علی‌رغم تمام تحریم‌هایی که در کشور وجود داشته، یکی از حوزه‌هایی که کمترین آسیب را مردم از آن حس کردند، دارو بوده است. درست است که داروهای وارداتی ممکن است کم و زیاد شده باشد اما کسی به دلیل نبود دارو دچار مشکل عمده نشده است. یکی از نگرانی های ما در این حوزه نگاه کالا محور در حوزه واردات مواد اولیه و... است که در بانک مرکزی و وزارت صمت وجود دارد و می‌تواند در حوزه تخصیص ارز برای صنایع دارویی مشکل ایجاد کند. خواهشم این است که نگاه کالایی از حوزه دارو برداشته شود، زیرا دارو کالایی استراتژیک است و با جان مردم ارتباط دارد.

وی با اشاره به دیده نشدن خدمات داروسازان در چند ماه اخیر، گفت: تاکنون ندیدم از داروسازان تقدیر شود، اما به وفور در گزارش ها برخوردهای بدی را با داروسازان داشته‌اند و حداقل خدمات جامعه داروسازی هم در کنار خطاهایی که ممکن است وجود داشته باشد، دیده شود. در دسترس ترین محل مراجعه بیمار، داروسازی است که در داروخانه مشغول خدمت است.

دکتر محمدرضا دری نیز گفت: وقتی از توزیع روزانه دو میلیون ماسک در داروخانه‌ها صحبت می‌کنیم، به ظاهر عدد بزرگی است اما باید توجه کرد که در کشور حدود 13 هزار داروخانه وجود دارد و این عدد را اگر تقسیم کنید، به هر داروخانه 150 عدد ماسک می‌رسد. اگر داروخانه ای بخواهد پرسنل خود را جوابگو باشد، نمی تواند. زیرا ماسک طول عمر دارد و بین هشت تا 10 ساعت می توان از آن استفاده

کرد و بعد هم باید به طور بهداشتی دور ریخته شود.

وی در پاسخ به سوال ایسنا، درباره وضعیت ارائه تسهیلات کرونایی به داروخانه‌ها و مراکز درمانی که به دلیل شیوع کرونا دچار مشکلات اقتصادی شده‌اند، گفت: در ابتدا به واسطه اینکه بسیاری از همکاران‌مان آسیب دیده بودند، موضوع را پیگیری کردیم اما تا این لحظه متاسفانه صنف داروسازی را از سیستمی که باید این تسهیلات را ارائه دهد، جدا کرده‌اند. علی رغم تمام آسیب‌هایی که داروخانه‌ها دیده‌اند، اما هیچ تسهیلاتی به آن‌ها ارائه نشده و حمایتی نشدند.

دکتر دری در پاسخ به سوال دیگر ایسنا، درباره اینکه آیا شهدای حوزه داروسازی هم شهید خدمت تلقی می‌شوند، گفت: شهدای داروسازی در تهران چهار نفر هستند اما در کل ایران تعداد شهدای داروسازی بسیار بیشتر است. فکر می‌کنم هنوز این اتفاق نیفتاده که این افراد شهید خدمت تلقی شوند، اما انجمن داروسازان وظیفه خودش می‌داند که این موضوع را از طریق سازمان غذا و دارو و ارگان‌های مختلف پیگیری می‌کنیم.

وی در پاسخ به سوالی درباره تاسیس داروخانه‌های زنجیره‌ای گفت: ما در زمینه احداث داروخانه‌های زنجیره‌ای به شدت مخالفیم و معتقدیم که این موضوع می‌تواند آسیب بزند، ایجاد رانت کند و به شدت با این موضوع مخالف هستیم.